

Prima pagină>Dreptul familiei și succesiunea>Regimul bunurilor în cadrul căsătoriilor și al parteneriatelor civile>

Efectele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

Efectele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

Spania

1 Există diferite forme de parteneriat înregistrat în acest stat membru? Explicați diferențele dintre acestea

Da.

Nu există nicio reglementare în legislația civilă a coabitării faptice (*parejas de hecho*) la nivel de stat și, în consecință, majoritatea comunităților autonome și-au adoptat propriile norme – fie de drept civil, fie pur administrative – de reglementare a instituirii unui parteneriat faptic, a cadrului juridic al acestuia, a efectelor sale, a modalităților și consecințelor încetării acestuia. În afară de aceasta, se mai pune și problema coexistenței diferitelor sisteme regionale de drept civil (*derechos forales*) în Spania, alături de sistemul comun.

Pe lângă căsătorie și parteneriatele nereglementate, fiecare comunitate autonomă acordă o recunoaștere juridică diferită coabitării faptice. Aceste diferențe regionale variază între recunoașterea legală bazată pur și simplu pe o perioadă minimă de conviețuire sau conviețuire cu urmașii comuni și o cerință de înregistrare a coabitării faptice sau de înregistrare în scopuri administrative. Patru comunități autonome (Insulele Baleare, Extremadura, Țara Bascilor și Galicia) au un registru pentru constituirea parteneriatului sau în care înregistrarea este obligatorie.

Trebuie subliniat faptul că aspectele administrative nu intră în sfera de reglementare, deoarece această fișă informativă conține o serie de referințe la norme pur administrative privind coabitarea faptică și înregistrarea acesteia realizată de anumite comunități autonome, care nu au însă competență constituțională în domeniul dreptului civil.

2 Există un cadru legal care reglementează aspectele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate în acest stat membru? Ce prevede acesta? Căror forme de parteneriat înregistrat li se aplică acest cadru?

Nu există dispoziții specifice de natură economică sau patrimonială cu privire la bunurile achiziționate pe parcursul coabitării. Normele care se aplică bunurilor soților nu se aplică - nici măcar prin analogie - coabitării faptice, ceea ce înseamnă că, sub rezerva situației în care concubinii au prevăzut măsuri specifice printr-un acord (*Convenio*), dispozițiile relevante vor fi cele prevăzute în Codul civil (*Código civil*) [sau în codurile regionale (*códigos forales*)] privind proprietatea comună sau coproprietatea (*condominios sau comunidades de bienes*) (articolul 392 și următoarele din Codul civil în raport cu dreptul civil comun) dacă bunul aparține „în comun” ambilor parteneri.

3 În ce mod pot partenerii să își aleagă regimul patrimonial al parteneriatului înregistrat? Care sunt cerințele de formă în acest caz?

Părțile decid împreună cum soluționează aspectele economice și patrimoniale ale coabitării. Majoritatea normelor regionale conțin o dispoziție specifică cu privire la acordurile pe care părțile le pot încheia. În majoritatea cazurilor este necesar să se încheie un acord scris, deși în unele regiuni sunt permise acordurile verbale (Insulele Baleare și Insulele Canare).

În cazul acordurilor scrise, regula generală este aceea că se admit acte autentice sau sub semnătură privată, iar diferitele norme regionale le permit, de asemenea, părților să prevadă despăgubiri financiare în cazul în care relația se încheie și există un dezechilibru financiar între acestea.

În unele regiuni, acordul trebuie să fie legalizat de un notar. Aceasta este situația în Aragon, Cantabria, Catalonia, Extremadura, Galicia și Madrid.

4 Există restricții în ceea ce privește libertatea de a alege un regim patrimonial pentru parteneriatul înregistrat?

Da, există restricții privind libertatea contractuală. Sfera de aplicare a acestei restricții variază în conformitate cu diferitele norme regionale. Ca regulă generală, toate acordurile care contravin normelor imperative sau care nu acordă fiecărui partener drepturi egale sunt considerate nule, la fel și cele care îl afectează grav pe unul dintre parteneri. În unele jurisdicții există prevederi exprese în sensul că acordurile care au ca obiect chestiuni pur personale sau care afectează viața privată a concubinilor sunt nule. În plus, acordurile nu trebuie să aducă atingere terților.

5 Care sunt efectele juridice ale desfacerii sau ale anulării parteneriatului asupra efectelor patrimoniale ale parteneriatului înregistrat?

Efectele încetării unei coabitări faptice vor depinde în primul rând de existența unor acorduri în acest sens încheiate de părți. În unele regiuni, era posibil ca un cuplu să prevadă despăgubiri financiare în eventualitatea unei despărțiri viitoare, în cazul unui dezechilibru financiar între parteneri. În orice caz, în ceea ce privește patrimoniul comun, reglementările generale civile și procedurale se vor aplica dizolvării și lichidării acesteia. Regiuni precum Catalonia și Aragon solicită instanței să aprobe compensații financiare pentru munca unui partener în gospodărie sau în interesul financiar și profesional al celuilalt membru al cuplului.

6 Care sunt efectele juridice ale decesului unuia dintre parteneri asupra efectelor patrimoniale ale parteneriatului înregistrat?

Sistemele juridice ale unor comunități autonome acordă partenerului supraviețuitor dreptul de a-l moșteni pe partenerul decedat al cuplului în aceleași condiții ca în cazul unei căsătorii. De asemenea, în anumite sisteme juridice ale unor comunități autonome este recunoscut dreptul de a moșteni bunurile din gospodăria comună și de a continua să utilizeze locuința comună timp de un an sau de a prelua contractul de închiriere a locuinței comune.

7 Ce autoritate are competența de a decide în ceea ce privește efectele patrimoniale ale parteneriatului înregistrat?

Autoritățile judiciare au competența de a stabili consecințele separării cu privire la bunuri. În orice caz, nu există o competență specifică în materia parteneriatelor de facto, cum este cazul în materia regimurilor matrimoniale (a se vedea articolele 769 și 807 din Codul de procedură civilă). Prin urmare, întrucât este vorba de o competență judiciară, împărțirea patrimoniului comun va fi reglementată de normele generale (articolul 50 și următoarele din Codul civil).

8 Care sunt efectele regimului patrimonial al parteneriatului înregistrat asupra raportului juridic dintre un partener și un terț?

În general, există dispoziții specifice privind efectele față de terți în reglementările comunităților autonome, în plus de faptul că unele dintre acestea prevăd că parteneriatele de facto nu pot aduce atingere drepturilor terților. Doar în câteva comunități autonome, ambii membri ai unui cuplu răspund în solidar față de terți cu privire la anumite cheltuieli (de exemplu Andaluzia).

9 O scurtă descriere a procedurii de lichidare, inclusiv partajul și repartizarea bunurilor care au făcut obiectul parteneriatului înregistrat în acest stat membru

Nu există norme procedurale specifice la nivel național sau în comunitățile autonome cu privire la dizolvarea și lichidarea bunurilor care aparțin cuplurilor care coabitează în fapt. Ca regulă generală, va fi vorba de un sistem de comunitate de bunuri (în indiviziune) - reglementat de articolul 392 și următoarele din Codul civil, fără a se aduce atingere dispozițiilor diferitelor drepturi civile existente în Spania - care va fi lichidat în conformitate cu normele generale ale oricărei comunități de bunuri aflate în indiviziune (articolul 400 din Codul civil).

10 Care este procedura și ce documente sunt necesare în mod normal pentru înscrierea bunurilor imobile?

Pentru înregistrarea unui bun imobil este necesară obținerea unui act autentic întocmit de un notar.

Procedura de înregistrare va depinde de dispozițiile prevăzute de legislația civilă și trebuie desfășurată în conformitate cu aceste dispoziții. În cazul cuplurilor care sunt înregistrate și recunoscute din punct de vedere strict administrativ, fără efecte civile, registrul consideră această situație ca o coproprietate obișnuită. În orice caz, trebuie respectate principiile de înregistrare care se aplică documentelor publice sau autentice.

Ultima actualizare: 01/02/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.